

Tillväxt och välfärd över hela Gotland

Gotland har en bra välfärd, som vi i den rödgröna majoriteten vill värna och ta ansvar för. Gotlänningarna har höga förväntningar på gotländsk välfärd och det stämmer också väl överens med våra rödgröna ambitioner. Vi tycker att det är rimligt att den gotländska välfärden får hållbara förutsättningar och en mer stabil grund. Därför föreslår vi regionfullmäktige en skattehöjning om **50 öre**, i syfte att säkra en rimlig välfärdsnivå över hela Gotland. Det innebär inte några nya satsningar utan handlar om att behålla utbud och kvalitet.

I Sverige sker en kraftig tillväxt i de tre storstadsområdena där det mest närliggande, Stockholm, har problem med såväl bostäder som trafik. I förhållande till många andra landsbygdsområden har Gotland över tid klarat sig relativt väl men det gäller att förbättra förutsättningarna ytterligare. Gotland skall med sin närhet till Stockholm, med sina unika värden och med en god regional service inom alla områden vara ett attraktivt val för inflyttning. Ett starkt näringsliv och god infrastruktur är avgörande för detta. En väl fungerande färjetrafik har varit avgörande de senaste 10 åren och det skulle vara ett hårt slag för den regionala tillväxten om den skulle försämrats i det nya avtalet. Därför krävs ett hårt politiskt arbete för att detta också skall bli riksdagens beslut.

Ett av problemen med regionens ekonomi är att kostnaderna ökat mer än intäkterna de senaste åren. Vi tror inte att nya omfattande sparbetting till regionens verksamheter kan klaras av utan drastiska försämringar i den välfärd som våra partier vill ha och gotlänningarna ska kunna förvänta sig. Vi vill slå vakt om en god standard och ett brett utbud av samhällsfinansierade välfärdstjänster över hela ön. Under 2013 har vi sålt fastigheter för att finansiera verksamhet, det är inte långsiktigt hållbart.

En viktig förutsättning för att få verksamheter av god kvalitet och uppnå ekonomisk balans är ett fortsätta arbetet med uppdraget att fokusera på kvalitets-, utvecklings- och effektiviseringsarbete i regionen.

Fyra fokusområden 2014

Tillväxt och inflyttning

Arbetet med att förbättra service och företagsklimat ska drivas vidare. "Förenkla helt enkelt" är ett arbete som pågått under drygt ett års tid, där de första resultaten visar på en förbättring och där varje ny framgång skapar möjlighet till nya företag och fler invånare.

Uppsala Universitet Campus Gotland innebär en ännu bättre väg för högre utbildning vilket i sin tur främjar tillväxten på Gotland. En förutsättning och utmaning är att Universitet, Region och näringsliv tar vara på den kraft som finns i Campus Gotland. Den gemensamma avsiktsförklaringen mellan UUCG och Region Gotland är en tydlig viljeyttring till samverkan på flera viktiga områden och där de olika utbildningsvägarna passar väl in i det gotländska samhället och väl speglar gotländsk natur och kultur.

Under mandatperioden räknar vi med att det byggs **600 nya lägenheter** och i dagsläget talar mycket för att vi också lyckas. Markupplåtelse, snabbare bygglov och en god planberedskap är förutsättningar för detta. Översiktplanerna för Fårö och Storsudret måste fullföljas med ett arbete kring de utvecklingsområden som finns angivna. Den stora satsningen på VA-utbyggnad är en av de viktigaste faktorerna för detta. Satsningen kring film i Fårösund och Lövsta som ett grönt centrum är offensiva och tydliga satsningar på utveckling av hela Gotland.

Fler ska fullfölja skolan

Att klara skolan är den bästa försäkringen mot ohälsa och utanförskap, det är en prioriterad uppgift att förbättra resultaten i skolan, så att fler unga gotlänningar fullföljer en gymnasieutbildning. Deltagandet i

”Matematiklyftet” och SKLs satsning på matematik och skolutveckling, PISA 2015 är en viktig del av detta, liksom satsningar på läsning och att förbättra pojkars resultat i skolan. Fler än skolan behöver engageras i detta arbete därför sker en fortsatt satsning på samverkan i arbetet kring barn och unga, och deltagande i det nationella utvecklingsprojektet PSYNK

- Planeringen för en ny gymnasieskola går vidare.
- Vi satsar på vuxenutbildning och att försöka få Yrkeshögskoleutbildning till Gotland.
- Fortsatt satsning på sommarjobb för unga.
- Grundskolan får tillskott för fler elever, **13 miljoner** och skolskjutskostnader, **6 miljoner**.
- Vi ser det som angeläget att arbetet med att permanenta verksamheten som bedrivs i projektet Ungdomskraft påbörjas.

Gotländska barn och ungdomar placeras i samhällsvård i något högre utsträckning än riksgenomsnittet. Vi vet med säkerhet att placerade barn har så väl sämre hälsa som sämre skolresultat än andra barn. I syfte att minska antalet placeringar och förbättra gotländska barn och ungas möjligheter till fullgången skola och god hälsa, inrättas ett socialpsykiatriskt team efter modell från Uppsala, där arbetet gett häpnadsväckande gott resultat och fler unga människor har fått stöd i sin hemkommun, med närhet till familj och vänner.

Insatser för fler i jobb

Att stötta fler gotlänningar till studier eller arbete och därmed till egen försörjning är en viktig uppgift. Därför satsar Region Gotland på att i samverkan med Arbetsförmedlingen ta emot fler människor på praktik och i arbetsträning. Vi satsar också tillsammans med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan på en myndighetsgemensam verksamhet för dem som behöver samlat stöd för att komma i arbete

Den statliga arbetsmarknadspolitiken har havererat. Det får enorma konsekvenser för kommunerna, inte minst för Gotland, där kostnaderna för försörjningsstöd stadigt ökar i takt med att allt fler kläms ut från övriga trygghetsystem. Vi tycker att det är orimligt att spara på annan verksamhet inom socialnämndens ansvarsområde på grund av den statliga kostnadsövertalningen och tvingas därför ännu en gång skjuta till resurser för att täcka de ökade kostnaderna för försörjningsstöd.

Gott att åldras på Gotland

Det ska vara gott att åldras på Gotland. Genom gemensamma insatser på det förebyggande området undviker vi onödiga, dyrbara och ibland riskfyllda inläggningar på lasarettet och fortsätter bygga gemensamma strukturer för en sammanhållen äldrevårdskedja med individen i centrum. Redan nu kan vi se resultat av gemensamma insatser ifråga om minskat antal trycksår och säkrare läkemedelsanvändning med positiva hälsoeffekter som följd. Detta arbete måste fortsätta. Eftersom det blir fler äldre och fler med vårdbehov tillför vi äldreomsorgen **8 miljoner kronor**. Dessutom byggs just nu ett nytt särskilt boende i Katthammarsvik, i syfte att öka antalet platser och erbjuda äldreomsorg också utanför Visby.

Trygga välfärden över hela Gotland

Som en liten region med få invånare är det dyrt att driva en sjukvård och ett lasarett med god kvalitet. De senaste årens utvecklings arbete inom hälso- och sjukvården har gett resultat i god tillgänglighet och stora engångsintäkter från ”kömiljarden” då vårdgarantin uppnåts. Då dessa intäkter varit tillfälliga och vi inte kan räknas med till nästa år budgeterar vi ett tillskott med totalt **34 miljoner kronor** (16 mkr enligt resursfördelningsmodellen och 18 mkr i tillskott till verksamhet) för en fortsatt vård av god kvalitet och tillgänglighet.

Räddningstjänsten har haft svårt att klara bemanningen i några deltidskårer. Vi tillför **2 miljoner kronor** så att kårerna ska kunna förstärkas i Slite och Hemse, utan att det innebär nedläggning av andra

deltidskårer. Detta är en initial satsning för Räddningstjänsten under 2014 som kommer att utvecklas vidare.

Vi vill se en god tillgång till förskola och skola över hela ön och ökar därför anslaget till regionalt stöd för skolan med **1 miljon kronor**.

Kultur, fritid och friskvårdssatsningar är investeringar nu och för framtiden. Ombyggnationen och upprustningen av Hemsebadet för ökad tillgänglighet, rehabiliteringsbassäng och friskvård är ett positivt exempel som dessutom skett i samverkan med lokala utvecklingskrafter.

Regionens roll som samhällsbyggare

Tillgången på rent dricksvatten av god kvalitet och avlopp med en hållbar standard är en del av livsnerven som möjliggör boende på Gotland. Vår bergrund och markförutsättningar ger oss speciella utmaningar både för möjligheterna att hålla vatten på ön för grundvattenbildning och dricksvattentäcker, liksom för riskerna att avloppsvatten från dåliga avlopp kan förorena. Vi satsar därför **60 miljoner kronor** på investeringar i VA-verksamheten. Utöver detta pågår arbetet med att hitta fler och säkra lösningar som tar hänsyn till ett hållbart kretslopp för vatten och näringsämnen. Detta är av stor vikt ur resurshushållningssynpunkt, för att minska näringsläckaget till Östersjön och andra recipienter samt ur ett miljö- och hälsoperspektiv.

Satsningen på biogas fortgår för att utveckla det strategiska arbetet med information om, utbud och konsumtion av biogas. Under 2013 levereras biogasbilar så att regionen då kommer att ha totalt 40 biogasbilar i drift. Under 2014 kommer ytterligare biogasfordon att levereras. I de transportupphandlingar som genomförts - och pågår - ska alternativet biogas alltid provas. Det ger förutsättningar för att göra Gotland mer självförsörjande på energi.

Vi fortsätter vår satsning på energieffektiviserande åtgärder genom **18,5 miljoner kronor** på EPC-projektet.

Jämställda löner

Vi arbetar för jämställda löner. För tredje året i rad avsätter vi **0,5 % av lönesumman** för att motverka osakliga löneskillnader och andra riktade lönesatsningar.